

her have virket hindrende. For det første er Loven affattet paa en saadan Maade, at den er hemmende i mange Henseender. Dernæst er den væsentlige Virksomhed, som Menighedsraadene have i Menighedslivet, Menighedsplejen, og om denne kan man ikke faa nogen officiel Statistik. Det er noget, man kun, saa langt ens personlige Kendskab og Forstaaelse naar, kan have Begreb om. Men for at Menighedsraadene ogsaa virkelig kunne komme til at virke i Menighedsplejen, er det en Nødvendighed, at de selv komme til at vælge deres Formand. Jeg tvivler ikke om, at selv om Menighedsraadene faa Lov til at vælge deres Formand, ville de i mange — jeg antager i de fleste — Tilfælde vælge Præsten til Formand. Men der gives Tilfælde, hvor en Præst ikke staar forstaaende overfor Menighedsraadets Arbejde og ikke forstaaer at sætte Menighedsraadet i Virksomhed med Menighedsplejen, og der vilde det faa Betydning, om Menighedsraadene selv kunde vælge deres Formand, idet de da vilde vide at vælge en Formand, som havde Interesser fælles med dem og derved vilde faa Sager bragte frem, som nu tit bliver holdte nede.

Idet jeg udtaler Ønsket om at faa Menighedsraadsloven lidt mere udvidet i Retning af den Tankegang, som Befolkningen mere og mere er kommen ind paa, er det mig klart, at selv om vi ikke paa denne Maade kunne faa gjort store Skridt frem ad Vejen til en Kirkeforfatning, selv om vi maa nøjes med smaa Skridt, er dette dog den sikreste Vej at gaa. Man skal være meget varsom med at tage for store Skridt, og jeg ser saaledes paa Sagen, at vi ved dette Forslag og lignende Forslag kun skulle tage de smaa Skridt, som her kunne gøres, og navnlig tage den økonomiske Side, den borgerlige Side, af de kirkelige Forhold frem til Behandling først. Det Spørgsmaal lader sig lettest løse, hvorimod den mere aandelige Side af de kirkelige Forhold er et Spørgsmaal, som bliver i højeste Grad vanskeligt at faa løst, fordi der er saa stor Uklarhed indenfor de kirkelige Retninger om disse Spørgsmaal.

Jeg hørte det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds udtale, at Loven rimeligvis ikke skulde i Udvalg. Naar den ikke kommer i Udvalg, kan man selvfølgelig ikke faa foretaget ret mange Ændringer deri, idet saadanne, selv om de tilsyneladende ere smaa Ændringer, dog tit kræve en ret indgaaende Behandling af Sagen. Men jeg vil dog henstille, om

der mulig kunde gøres lidt i den Retning, som den ærede Ordfører har omtalt, og som jeg ogsaa har peget paa, nemlig angaaende Præstevalg. Det vilde glæde mange ude omkring i Landet, som have med Menighedsraadssagen at gøre, om man her kunde gøre et Skridt, hvorved man viste Forstaaelse af Ønsket om, at denne Sag kommer i en bedre Gænge, end den hidtil har været under de nuværende meget stramme Bånd. Med disse faa Ord skal jeg anbefale Forslaget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (*Enevold Sørensen*): Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), der jo er Fader til Loven om Menighedsraad, omtalte Menighedsraadene og deres Virksomhed gennem de nu forløbne Aar. Til det ærede Medlems anerkendende Omtale af Raadenes hidtidige Virksomhed og hans Haab om dennes videre Udvikling kan jeg slutte mig. Jeg takker det ærede Medlem for hans Tilslutning til Forslaget, og overhovedet have de fra forskellig Side nu fremkomne Udtalelser jo givet Udtryk for en almindelig Opfattelse af, at Menighedsraadene skulle bevares.

Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds ønskede et Par Ændringer i den nugældende Lov. Den første var den, at Menighedsraadene fremtidig selv skulle vælge deres Formand, medens nu Præsten er Formand. Ja, efter Loven af 1903 er Præsten Formand, men Loven giver ikke Formanden nogen særlig Myndighed ud over den, at han efter § 9 bestemmer, naar og hvor Raadet skal samles. Men denne Formandens Myndighed neutraliseres for det første ved Bestemmelsen om, at Møder skulle holdes i det mindste 4 Gange om Aaret, og dernæst og særlig ved den efterfølgende Bestemmelse, at to af Raadets Medlemmer kunne forlange at faa Raadet samlet til Møde. Der er saaledes ikke Mulighed for, at en Præst ved sin Formandsstilling kan forhindre Raadets Virksomhed, kan forhindre Afholdelse af Møder til Forhandling og Beslutning om Sager, som de øvrige Medlemmer kunne ønske at faa drøftede. Hans Formandsstilling og hans Myndighed til at bestemme, naar og hvor Raadet skal holde Møde, giver ham ikke Adgang til at gennemføre nogen Obstruktion, eller Adgang til, hvis han mod Forventning — det kan jo tænkes, at der er enkelte saadanne Præster — ikke sympatiserer med Menighedsraadene og deres Virksomhed, da at lade